

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักเพื่อประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน และตรวจสอบคุณภาพของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักที่พัฒนาขึ้น วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ศึกษาโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์บุคลากรและศึกษาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์ประกอบในระบบการประเมินภายในโรงเรียน 5 ระบบ ประกอบด้วย (1) ระบบการวางแผนการประเมิน (2) ระบบการเก็บข้อมูลและการประมวลผล (3) ระบบการตรวจสอบการประเมิน (4) ระบบการรายงานผลการประเมิน และ(5) ระบบการใช้ผลการประเมิน ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

1.1 องค์ประกอบและประเด็นเนื้อหาที่จะใช้ในการตรวจสอบ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแนวคิดของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (Key Evaluation Checklist) ขั้นตอนการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก เกณฑ์การวิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีการประเมิน และวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนมาสังเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนใน 5 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย (1) การวางแผนการประเมิน ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการประเมินภายใน การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนและมาตรฐานที่ต้องการประเมิน การกำหนดแผนการทำงานและปฏิบัติงานตามแผน การกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน การกำหนดกรอบการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน (2) การเก็บข้อมูลและการประมวลผล ได้แก่ การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน การกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูล การกำหนดขนาดของกลุ่มผู้ถูกประเมินหรือผู้ให้ข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล (3) การตรวจสอบการประเมิน ได้แก่ การตรวจสอบวิธีการประเมินที่ใช้ การตรวจสอบผลการประเมิน (4) การรายงานผลการประเมิน ได้แก่ การกำหนดกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินและการกำหนดสารสนเทศ การจัดทำรายงานหรือเขียนรายงานผลการประเมิน การเผยแพร่ผลการประเมิน (5) การใช้ผลการประเมิน ได้แก่ การนำจุดแข็ง จุดอ่อนมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อวางแผนพัฒนา การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแนวทาง แก้ไขปัญหา การเลือกวิธีการแก้ไขจุดอ่อนและการลงมือปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน

1.2 ตารางโครงสร้างเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมิน ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในโดยประเมินจากวิธีการทำงานตามองค์ประกอบในระบบการประเมินที่เสนอโดย สฤวิมล ว่องวานิช (2543) มาสร้างเป็นตารางโครงสร้างเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินภายในของโรงเรียนตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	จำนวนข้อ
1. ระบบการวางแผนการประเมิน	1.1 การพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีความรู้ด้านการประเมิน	4
	1.2 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนและมาตรฐานที่ต้องการประเมิน	4
	1.3 การกำหนดแผนการทำงานและการปฏิบัติงานตามแผนการประเมิน	4
	1.4 การกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน	4
	1.5 การกำหนดขอบเขตการประเมิน	4
	1.6 การกำหนดเกณฑ์การประเมิน	4
2. ระบบการเก็บข้อมูลและการประมวลผล	2.1 การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน	4
	2.2 การกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูล	4
	2.3 การกำหนดขนาดของกลุ่มผู้ถูกประเมินหรือผู้ให้ข้อมูล	4
	2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	4
	2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	4
3. ระบบการตรวจสอบการประเมิน	3.1 การตรวจสอบวิธีการประเมินที่ใช้	4
	3.2 การตรวจสอบผลการประเมิน	4
4. ระบบการจัดทำและการรายงานผลการประเมิน	4.1 การกำหนดกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินและการกำหนดสารสนเทศ	4
	4.2 การจัดทำรายงานหรือเขียนรายงานผลการประเมิน	4
	4.3 การเผยแพร่ผลการประเมิน	4
5. ระบบการใช้ผลการประเมิน	5.1 การนำจุดแข็ง จุดอ่อนมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อวางแผนพัฒนา	4
	5.2 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา	4
	5.3 การเลือกวิธีการแก้ไขจุดอ่อนและการลงมือปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน	4
	5.4 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน	4
	รวม	80

1.3 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

1.3.1 กำหนดข้อรายการที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยที่ได้กำหนดขึ้นมาเป็นกรอบในการสร้างแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก และกำหนดข้อรายการที่จะใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในโรงเรียนตามองค์ประกอบในการประเมิน 5 ระบบ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน

1.3.2 การกำหนดรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักโดยใช้รูปแบบการสร้างแบบตรวจสอบรายการประเมินนิยามตามแนวคิดของ Stufflebeam (2000) มาประยุกต์ในการสร้างรวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric)

โดยครั้งแรกผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักจำนวน 20 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีรายการตรวจสอบจำนวน 6 รายการ แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อรายการ ความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา จำนวนข้อรายการและความชัดเจนในด้านภาษา จากนั้นผู้วิจัยได้มาปรับข้อรายการลดเหลือข้อละ 5 รายการและปรับเนื้อหาในข้อรายการให้ชัดเจนขึ้นไม่ซ้ำซ้อน และให้ครอบคลุมโครงสร้างเนื้อหา ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปตรวจสอบกับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน เพื่อดูความเหมาะสมของข้อรายการ ความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา จำนวนข้อรายการและความชัดเจนในด้านภาษา หลังจากนั้นผู้วิจัยได้มาปรับข้อรายการให้ตรวจสอบตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักมีความกระชับ สั้นกะทัดรัด เหมาะสมและสะดวกที่จะให้โรงเรียนใช้ โดยได้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักที่มีรายการตรวจสอบข้อละ 4 รายการ ดังรายละเอียดของการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักในแต่ละขั้นตอนตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง รายการให้ตรวจสอบข้อละ 6 รายการ

การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน

- มีการนิยามตัวบ่งชี้ชัดเจนว่าในแต่ละตัวบ่งชี้หมายถึงอะไรและจะใช้เครื่องมือประเภทใดในการประเมิน
- กำหนดเครื่องมือการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ที่หลากหลายและประเภทของเครื่องมือให้เหมาะสมกับแหล่งข้อมูลแต่ละแหล่งและสามารถเก็บข้อมูลได้ตรงตามสภาพจริงมากที่สุดโดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณา
- การสร้างเครื่องมือมีการสร้างขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยมีการนิยามตัวบ่งชี้ที่จะวัด มีข้อรายการครอบคลุมตามนิยามและมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ในกรณีที่โรงเรียนไม่ได้สร้างเครื่องมือขึ้นมาเองแต่นำเครื่องมือที่มีอยู่แล้วหรือเครื่องมือที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำมาใช้ มีการปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพจริงของโรงเรียนตนเอง
- เครื่องมือมีการหลอมรวมให้สามารถใช้เครื่องมือน้อยที่สุด เพื่อความประหยัดมีประสิทธิภาพประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องได้ หรือเก็บข้อมูลได้หลายมาตรฐานหรือหลายตัวบ่งชี้ในชุดเดียวกัน
- มีการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียนและสภาพปัจจุบันอยู่เสมอ

ตัวอย่าง รายการตรวจสอบข้อละ 5 รายการ

การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน

- มีการนิยามตัวบ่งชี้ชัดเจนว่าในแต่ละตัวบ่งชี้หมายถึงอะไรและจะใช้เครื่องมือประเภทใดในการประเมิน
- กำหนดเครื่องมือการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ที่หลากหลายและประเภทของเครื่องมือให้เหมาะสมกับแหล่งข้อมูลแต่ละแหล่งและสามารถเก็บข้อมูลได้ตรงตามสภาพจริงมากที่สุดโดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณา
- การสร้างเครื่องมือมีการสร้างขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยมีการนิยามตัวบ่งชี้ที่จะวัด มีข้อรายการครอบคลุมตามนิยามและมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ในกรณีที่โรงเรียนไม่ได้สร้างเครื่องมือขึ้นมาเองแต่นำเครื่องมือที่มีอยู่แล้วหรือเครื่องมือที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำไว้มาใช้ มีการปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพจริงของโรงเรียนตนเอง
- เครื่องมือมีการหลอมรวมให้สามารถใช้เครื่องมือน้อยที่สุด เพื่อความประหยัดมีประสิทธิภาพประเมินนักเรียนและครูเป็นรายบุคคลได้

ตัวอย่าง รายการตรวจสอบข้อละ 4 รายการ

การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน

- มีการนิยามตัวบ่งชี้ชัดเจนว่าในแต่ละตัวบ่งชี้หมายถึงอะไรและจะใช้เครื่องมือประเภทใดในการประเมิน
- การสร้างเครื่องมือมีการสร้างขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยมีการนิยามตัวบ่งชี้ที่จะวัด มีข้อรายการครอบคลุมตามนิยามและมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ในกรณีที่โรงเรียนไม่ได้สร้างเครื่องมือขึ้นมาเองแต่นำเครื่องมือที่มีอยู่แล้วหรือเครื่องมือที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำไว้มาใช้ มีการปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพจริงของโรงเรียนตนเอง
- เครื่องมือมีการหลอมรวมให้สามารถใช้เครื่องมือน้อยที่สุด เพื่อความประหยัด มีประสิทธิภาพประเมินนักเรียนและครูเป็นรายบุคคลได้

ลักษณะของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักหลังจากที่ผู้วิจัยได้พัฒนาแล้ว แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบเติมคำจำนวน 6 ข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

ตอนที่ 2 รายการตรวจสอบการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน มีจำนวน 20 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีข้อรายการ 4 ข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน โดยโรงเรียนสามารถใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในที่โรงเรียนดำเนินการขึ้น

การกำหนดระดับคุณภาพ

ปฏิบัติ 0-1 รายการ คือ ระดับต้องปรับปรุง

ปฏิบัติ 2-3 รายการ คือ ระดับพอใช้

ปฏิบัติ 4 รายการ คือ ระดับดี

การแปลความหมายระดับคุณภาพ

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง โรงเรียนทำการประเมินไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการประเมิน ผลการประเมินไม่ถูกต้อง ไม่น่าเชื่อถือ ไม่ประหยัด ไม่เหมาะสมและยังไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนได้

ระดับพอใช้ หมายถึง โรงเรียนทำการประเมินได้ถูกต้องตามหลักวิชาการประเมิน ผลการประเมินถูกต้องน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้านได้ แต่อาจไม่ประหยัด และไม่เหมาะสม

ระดับดี หมายถึง โรงเรียนทำการประเมินได้ถูกต้องตามหลักวิชาการประเมินผลการประเมินถูกต้องน่าเชื่อถือ ประหยัด เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้านได้

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับต้องปรับปรุง กำหนดให้ 1 คะแนน

ระดับพอใช้ กำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับดี กำหนดให้ 3 คะแนน

1.3.3 ตรวจสอบคุณภาพแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักเบื้องต้น

หลังจากที่ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักจำนวน 20 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีรายการตรวจสอบจำนวน 6 รายการ แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อรายการ ความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา จำนวนข้อรายการและความชัดเจนในด้านภาษา และความชัดเจนของเกณฑ์การให้คะแนน การแปลความหมายระดับคุณภาพ จากนั้นผู้วิจัยได้มาปรับข้อรายการ ลดลงเหลือข้อละ 5 รายการและปรับเนื้อหาในข้อรายการให้ชัดเจนขึ้นไม่ซ้ำซ้อน และให้ครอบคลุมโครงสร้างเนื้อหา ปรับเกณฑ์การให้คะแนนตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.3.4 ตรวจสอบคุณภาพของแบบตรวจสอบรายการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้นำแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักที่ได้ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน ตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา และความเหมาะสมของปริมาณข้อรายการ ความชัดเจนของข้อรายการ เกณฑ์การให้คะแนน ความตรงเชิงเนื้อหาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายใน (Item Objective Congruence: IOC) ตรวจสอบการใช้ภาษา และความเหมาะสมของรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

- เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในเรื่องการประเมินภายในโรงเรียน มีประสบการณ์ในการประเมินโรงเรียนอย่างน้อย 2 ปี
- เป็นผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องของวิธีการประเมินเป็นอย่างดี เช่น นักวิชาการด้านการประเมินผล อาจารย์ผู้สอนวิชาการวัดและประเมินผล ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผล

ผลการตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถามปรากฏว่า แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักเพื่อประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนมีความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา มีเพียงข้อรายการเดียวที่ควรเพิ่มเติมคือองค์ประกอบที่ 1 ข้อรายการ 1.4 และควรลดข้อรายการในแต่ละข้อเหลือ 4 รายการเพื่อให้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักสั้น กระชับรัดกุม และไม่ให้ผู้ตอบเกิดการล้า และส่งผลต่อการตอบแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักในข้อท้าย ๆ ส่วนรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักมีความเหมาะสม เกณฑ์การให้คะแนนมีความชัดเจน ผลการตรวจสอบภาษาที่ใช้ในแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักพบว่า ในแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักยังมีความไม่ชัดเจนในองค์ประกอบที่ 1 ข้อ 1.2, ข้อ 3.4, ข้อ 5.2, ข้อ 6.2 ข้อ 6.4 องค์ประกอบที่ 2 ข้อ 2.1, ข้อ 3.2 องค์ประกอบที่ 5 ข้อ 1.2, ข้อ 2.2 ส่วนการตรวจความตรงเชิงเนื้อหา เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคือ ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ต้องมากกว่า .50 ($IOC > .50$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2541) จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก พบว่าไม่มีข้อรายการใดที่มีค่าดัชนี IOC ต่ำกว่า .50 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักเพื่อประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 1 ระบบการวางแผนการประเมิน

ข้อรายการ	IOC
1. การพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีความรู้ด้านการประเมิน	
1.1 มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และความพร้อมของบุคลากรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบและวิธีการพัฒนาบุคลากร	1.00
1.2 มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการประเมินภายในโรงเรียน	1.00
1.3 มีการจัดอบรมหรือจัดประชุมชี้แจงบุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินภายในโรงเรียน	1.00
1.4 มีการรวบรวมองค์ความรู้ไว้ในรูปเอกสาร/ คู่มือ/ แหล่งความรู้ที่บุคลากรสามารถค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองได้	เพิ่มตามข้อเสนอนะ

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ข้อรายการ	IOC
2. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนและมาตรฐานที่ต้องการประเมิน	
2.1 มีการประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่ผ่านมาเพื่อให้ทราบจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	1.00
2.2 มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนโดยได้พิจารณามาตรฐาน การศึกษาชาติประกอบการวางแผนพัฒนาโรงเรียนด้วย	1.00
2.3 มีการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนและรับรู้ทั่วกัน	1.00
2.4 มีการกำหนดมาตรฐานที่ต้องการประเมินสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	1.00
3. การกำหนดแผนการทำงานและการปฏิบัติงานตามแผนการประเมิน	
3.1 มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีและให้สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน	1.00
3.2 มีการวางแผนการทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโดยพิจารณาให้สอดคล้องตามภาระงานในหน้าที่และมีความเป็นไปได้ไม่รบกวนการทำงานปกติ	1.00
3.3 มีการกำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	1.00
3.4 ในระหว่างการปฏิบัติงานมีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นระยะ ๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้	1.00
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน	
4.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในโรงเรียนมีการปรึกษาหารือกันในการกำหนดวัตถุประสงค์การประเมินให้ชัดเจน	1.00
4.2 นำคำถามการประเมินและมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนต้องการประเมินมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน	1.00
4.3 เขียนวัตถุประสงค์การประเมินได้ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน แผนการดำเนินงานของโรงเรียนและธรรมนูญโรงเรียน	1.00
4.4 มีการตรวจสอบวัตถุประสงค์การประเมินที่เขียนว่ามีความครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และสามารถปฏิบัติได้	1.00
5. การกำหนดขอบเขตการประเมิน	
5.1 มีการกำหนดกรอบการประเมินที่ชัดเจนในแต่ละมาตรฐานและแต่ละตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเก็บข้อมูล แหล่งผู้ให้ข้อมูล ประเภทเครื่องมือประเมิน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	1.00
5.2 ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบการประเมินตัวบ่งชี้ต่างๆ	1.00
5.3 วางแผนการประเมินโดยออกแบบวิธีการประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การประเมินหรือเป้าหมายของการประเมิน	0.75
5.4 กำหนดขอบเขตการประเมินโดยคำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน เช่น บุคลากร งบประมาณ เวลาที่ใช้ การบริหารจัดการและทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	1.00

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ข้อรายการ	IOC
6. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน	
6.1 มีการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนก่อนกำหนดเกณฑ์การประเมิน	0.88
6.2 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินก่อนที่จะดำเนินการประเมิน โดยบุคลากรภายในโรงเรียนรับทราบร่วมกัน และยึดเป็นหลักในการประเมินไม่เปลี่ยนเกณฑ์การประเมินระหว่างดำเนินการประเมิน	1.00
6.3 มีเกณฑ์การตัดสินที่ชัดเจนเข้าใจตรงกัน (เช่น ถ้ากำหนดเกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ จะต้องมีการแปลความหมายในแต่ละระดับคุณภาพ)	1.00
6.4 มีการตรวจสอบความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินแต่ละตัวบ่งชี้โดยเผยแพร่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบ และปรับเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมขึ้น ก่อนนำเกณฑ์ไปใช้ในการปฏิบัติจริง	1.00

องค์ประกอบที่ 2 ระบบการเก็บข้อมูลและการประมวลผล

ข้อรายการ	IOC
1. การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน	
1.1 มีการนิยามตัวบ่งชี้ชัดเจนว่าในแต่ละตัวบ่งชี้หมายถึงอะไรและจะใช้เครื่องมือประเภทใดในการประเมิน	1.00
1.2 การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนการสร้างที่ถูกต้อง โดยมีการนิยามตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน มีข้อรายการครอบคลุมตามนิยาม และมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	1.00
1.3 ในกรณีที่โรงเรียนไม่ได้สร้างเครื่องมือขึ้นมาเองแต่นำเครื่องมือที่มีอยู่ แล้วหรือเครื่องมือที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำไว้มาใช้ มีการปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพจริงของโรงเรียนตนเอง	1.00
1.4 เครื่องมือประเมินมีการหลอมรวมให้สามารถใช้เครื่องมือน้อยชุดที่สุดเพื่อความประหยัด มีประสิทธิภาพ ประเมินนักเรียน และครูเป็นรายบุคคลได้	0.75
2. การกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูล	
2.1 เลือกแหล่งผู้ให้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริง	1.00
2.2 มีการกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น บุคลากรภายในโรงเรียน นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน กรรมการโรงเรียน เพื่อสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้	1.00
2.3 การกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูลได้กำหนดโดยเน้นแหล่งที่ให้ผลการวัดตรงตามประเภทของเครื่องมือสามารถดำเนินการได้สะดวก และประหยัด	1.00
2.4 มีการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลโดยไม่มีการเปิดเผยชื่อและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ให้ข้อมูล	0.75
3. การกำหนดขนาดของกลุ่มผู้ถูกประเมินหรือผู้ให้ข้อมูล	
3.1 มีการออกแบบโดยกำหนดให้นักเรียน ครู และผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่ถูกประเมินได้รับการประเมินเป็นรายบุคคลทุกคน	1.00
3.2 มีการออกแบบโดยใช้การสุ่มตัวอย่างในกลุ่มของผู้ที่เป็นแหล่งผู้ให้ข้อมูลสำหรับประเมินนักเรียน/ครู/ผู้บริหาร/หรือบุคลากรอื่น	0.88
3.3 ในกรณีที่ต้องสุ่มตัวอย่างได้ใช้วิธีการสุ่มโดยไม่เจาะจง	1.00
3.4 มีการวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของผู้ให้ข้อมูล	0.88

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ข้อรายการ	IOC
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	
4.1 มีการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามปกติ หรือให้เจ้าของงานประจำเก็บข้อมูลเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติ ไม่ใช่เก็บข้อมูลเป็นลักษณะเฉพาะกิจ	1.00
4.2 มีการเก็บข้อมูลเพื่อรายงานผลการประเมินนักเรียนหรือครูอย่างน้อยเป็นรายภาคเรียน เพื่อสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนในภาคเรียนต่อไปได้หรือแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น	1.00
4.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้คำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัด ได้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริง	1.00
4.4 ออกแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยพยายามให้เป็นระบบเดียวกันในทุกมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความง่ายต่อการปฏิบัติ	0.88
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	
5.1 วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคลโดยให้ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการเอง	1.00
5.2 กำหนดบุคคลที่มีความสามารถหรือมีความถนัดในการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล	0.75
5.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล ระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น/หมวดวิชา จนถึงระดับโรงเรียน	1.00
5.4 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้	1.00

องค์ประกอบที่ 3 ระบบการตรวจสอบการประเมิน

ข้อรายการ	IOC
1. การตรวจสอบวิธีการประเมินที่ใช้	
1.1 มีการประชุมร่วมกันในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบวิธีการประเมิน	1.00
1.2 มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการประเมินให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนด	1.00
1.3 มีการตรวจสอบวิธีการประเมินที่ใช้เป็นระยะๆ และประชุมหารือ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ	1.00
1.4 มีการปรับวิธีการประเมินใหม่หากพบว่าจะให้ผลดีกว่าวิธีการเดิม	1.00
2. การตรวจสอบผลการประเมิน	
2.1 ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของผลการประเมินภายใต้ข้อมูลที่จัดเก็บได้	1.00
2.2 มีการตรวจสอบข้อสรุปจากผลการประเมินว่ามีความถูกต้องตามเกณฑ์การตัดสินที่กำหนด	1.00
2.3 มีการตรวจสอบการแปลความหมายและการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมินว่ามีความชัดเจน ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพจริง	1.00
2.4 มีการตรวจสอบข้อมูล และจัดเก็บข้อมูลใหม่ในกรณีที่พบว่าผลการประเมินไม่ถูกต้อง	1.00

องค์ประกอบที่ 4 ระบบการรายงานผลการประเมิน

ข้อรายการ	IOC
1. การกำหนดกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินและการกำหนดสารสนเทศ	
1.1 กำหนดกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินให้ชัดเจนและครอบคลุม	1.00
1.2 มีการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับเรื่องที่ใช้พยากรทราบ	0.75
1.3 มีการกำหนดขอบข่ายของสารสนเทศที่ต้องรายงานแก่ผู้ใช้แต่ละกลุ่ม	1.00
1.4 มีการออกแบบหรือจัดทำรายงานการประเมินที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินแต่ละกลุ่ม	0.75
2. การจัดทำรายงานหรือการเขียนรายงานผลการประเมิน	
2.1 เขียนรายงานโดยนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงอย่างชัดเจน ถูกต้อง และตรงไปตรงมา	1.00
2.2 เขียนรายงานให้กระชับ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมิน	1.00
2.3 นำเสนอผลการประเมินให้ครอบคลุมตามขอบข่ายการประเมินพร้อมทั้งระบุจุดเด่น และจุดด้อยในแต่ละมาตรฐานเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่อไป	1.00
2.4 การเขียนรายงานของโรงเรียนได้แสดงถึงเงื่อนไข ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนที่เกิดขึ้น	1.00
3. การเผยแพร่ผลการประเมิน	
3.1 มีการเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในโรงเรียนทราบโดยทั่วกัน	1.00
3.2 มีการจัดทำรายงานเผยแพร่ผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างน้อยปีละครั้ง	1.00
3.3 มีการเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องภายในเวลาที่กำหนด	0.75
3.4 มีการเผยแพร่ผลการประเมินให้ชุมชนและสาธารณชนได้รับทราบถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียน	1.00

องค์ประกอบที่ 5 ระบบการใช้ผลการประเมิน

ข้อรายการ	IOC
1. การนำจุดแข็ง จุดอ่อนมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อวางแผนพัฒนา	
1.1 มีการประชุมรายงานสรุปผลการประเมินโดยมีบุคลากรทุกฝ่ายเข้าร่วม	1.00
1.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียนจากผลการประเมินโดยศึกษาเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินที่กำหนดในแต่ละตัวบ่งชี้ที่ปรากฏในกรอบการประเมิน	1.00
1.3 มีการจัดลำดับความสำคัญของจุดอ่อนของโรงเรียนที่จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุง เพื่อจะได้วางแผนการแก้ปัญหาในจุดที่จำเป็นเร่งด่วนสำหรับจุดแข็งได้นำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนดำเนินงานให้บรรลุผลมากยิ่งขึ้น	1.00
1.4 มีการวางแผนพัฒนาโรงเรียนจากผลการประเมินที่แสดงถึงจุดแข็งจุดอ่อนของโรงเรียน	0.75
2. การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข	
2.1 นำจุดอ่อนมากำหนดเป็นพันธกิจของโรงเรียนที่ต้องพัฒนา	1.00
2.2 มีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เป็นไปได้โดยระดมความคิดจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินมาเป็นแนวทาง	1.00
2.3 มีการจัดลำดับสาเหตุของปัญหาที่ต้องแก้ไขและเลือกสาเหตุที่สำคัญที่สุด	1.00
2.4 มีการระดมความคิดแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ทั้งหมด	1.00

ตาราง 3.2 (ต่อ)

ข้อรายการ	IOC
3. การเลือกวิธีการแก้ไขจุดอ่อนและการลงมือปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน	
3.1 กำหนดวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	1.00
3.2 จัดทำโครงการหรือกิจกรรมในการพัฒนาตามแนวทางที่ต้องแก้ไข	1.00
3.3 กำหนดระยะเวลาในการพัฒนาตามโครงการและกิจกรรมที่กำหนด	1.00
3.4 จัดทำแผนการประเมินการปฏิบัติงานตามโครงการที่ต้องพัฒนา	1.00
4. การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน	
4.1 มีการวางแผนพัฒนาผู้เรียน /ครู/ผู้บริหาร/บุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคลตามจุดแข็ง จุดอ่อนที่ปรากฏจากการประเมิน	1.00
4.2 มีการวางระบบติดตาม และตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	0.75
4.3 มีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	0.75
4.4 มีการนำเสนอผลการพัฒนาโรงเรียนตามแผนการที่กำหนดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะๆ	0.75

จากตารางที่ 3.2 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อรายการกับเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายใน จำนวน 80 ข้อรายการ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายใน (IOC) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 1.00 และมีข้อรายการจำนวน 15 ข้อ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านไม่เห็นด้วย และถือว่าส่วนใหญ่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นที่สอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 80

1.3.5 ปรับปรุงแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

ผู้วิจัยปรับปรุงแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 เพิ่มข้อรายการ 1.4 มีการรวบรวมองค์ความรู้ไว้ในรูปเอกสาร/คู่มือ/แหล่งความรู้ที่บุคลากรสามารถค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองได้

ข้อรายการ 1.2 มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการประเมินภายในโรงเรียนและการทำงานเป็นทีม **ปรับแก้เป็น** มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการประเมินภายในโรงเรียน

ข้อรายการ 3.4 ในระหว่างการปฏิบัติงานมีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นระยะ ๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ **ปรับแก้เป็น** ในระหว่างการปฏิบัติงานมีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นระยะ ๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

ข้อรายการ 5.2 ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนร่วมกันกำหนดขอบเขตการประเมินให้ครอบคลุมการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่และ

ผู้รับผิดชอบการประเมินตัวบ่งชี้ต่าง ๆ **ปรับแก้เป็น** ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบการประเมินตัวบ่งชี้ต่าง ๆ

ข้อรายการ 6.2 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินก่อนที่จะดำเนินการประเมิน โดยบุคลากรภายในโรงเรียนรับทราบร่วมกัน และยึดเป็นหลักในการประเมินไม่เปลี่ยนเกณฑ์การประเมินระหว่างทาง **ปรับแก้เป็น** มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินก่อนที่จะดำเนินการประเมิน โดยบุคลากรภายในโรงเรียนรับทราบร่วมกัน และยึดเป็นหลักในการประเมินไม่เปลี่ยนเกณฑ์การประเมินระหว่างดำเนินการประเมิน

ข้อรายการ 6.4 มีการตรวจสอบความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินแต่ละตัวบ่งชี้ โดยเผยแพร่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบและปรับเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมขึ้น ยึดหยุ่นตามสภาพปัจจุบัน ก่อนนำเกณฑ์ไปใช้ในการปฏิบัติจริง **ปรับแก้เป็น** มีการตรวจสอบความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินแต่ละตัวบ่งชี้โดยเผยแพร่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบและปรับเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมขึ้น ก่อนนำเกณฑ์ไปใช้ในการปฏิบัติจริง

องค์ประกอบที่ 2 ข้อรายการ 2.1 เลือกแหล่งผู้ให้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริง ไม่ใช่ให้แบบเดาสุ่ม **ปรับแก้เป็น** เลือกแหล่งผู้ให้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริง

ข้อรายการ 3.2 มีการออกแบบโดยใช้การสุ่มตัวอย่างในกลุ่มของผู้ที่เป็นแหล่งผู้ให้ข้อมูลสำหรับประเมินผู้อื่น **ปรับแก้เป็น** มีการออกแบบโดยใช้การสุ่มตัวอย่างในกลุ่มของผู้ที่เป็นแหล่งผู้ให้ข้อมูลสำหรับประเมินนักเรียน/ครู/ผู้บริหาร/หรือบุคลากรอื่น

องค์ประกอบที่ 5 ข้อรายการ 1.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียน โดยศึกษาเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินที่กำหนดในแต่ละตัวบ่งชี้ที่ปรากฏในกรอบการประเมิน **ปรับแก้เป็น** ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียนจากผลการประเมินโดยศึกษาเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินที่กำหนดในแต่ละตัวบ่งชี้ที่ปรากฏในกรอบการประเมิน

ข้อรายการ 2.2 มีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เป็นไปได้โดยระดมความคิดจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย **ปรับแก้เป็น** มีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เป็นไปได้โดยระดมความคิดจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินมาเป็นแนวทาง

จัดพิมพ์แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักเพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

1.3.6 การนำแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักไปทดลองใช้

ผู้วิจัยนำแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ โดยให้โรงเรียนตรวจสอบวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของวิธีการใช้ รูปแบบของข้อรายการ จำนวนข้อรายการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่และข้อรายการมีความชัดเจนในด้านการใช้ภาษาหรือไม่ นำไปทดลองใช้กับโรงเรียนทั้งหมด 4 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ผู้วิจัยได้ระบุผู้ตอบแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักจะต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน โดยให้ผู้ช่วยผู้บริหาร คณะกรรมการประเมินภายในโรงเรียนหรือครูผู้รับผิดชอบมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการ

ประเมินภายในโรงเรียน ในการทดลองใช้เครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วัน

ผลจากการดำเนินการทดลองใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 โรงเรียน ผู้ตอบแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักจำนวน 16 คน ดังตารางที่ 3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าครูส่วนใหญ่ตอบว่ารูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักมีความเหมาะสมและเข้าใจวิธีการใช้จะมีครูบางท่านที่ยังไม่แน่ใจในคำชี้แจงของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักตอนที่ 2 ว่าสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อหรือไม่ ต้องสอบถามผู้วิจัย นอกจากนี้ยังได้ข้อมูลว่าข้อรายการมีความเหมาะสมละเอียดมากและถามเป็นลำดับขั้นตอนของการประเมิน ในด้านของการใช้ภาษานั้นพบว่า ไม่มีปัญหา ข้อรายการมีความชัดเจน หลังจากนั้นนำแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักมาปรับปรุงใหม่โดยเพิ่มคำชี้แจงให้ชัดเจนขึ้นตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ

สังกัด	ชื่อโรงเรียน	ผู้ให้ข้อมูล						รวม
		ผู้ช่วยผู้บริหาร	หัวหน้ามาตรฐานต้นสังกัด	หัวหน้าสายชั้น	ครูผู้รับผิดชอบมาตรฐาน	ผู้ประสานงานการประเมินภายใน	คณะกรรมการประเมินภายในโรงเรียน	
สามัญ	โรงเรียนเบญจมราชาลัย	1			2	1		4
สามัญ	โรงเรียนสุวพรรณสุทธารามวิทยา		1		1	1	1	4
สปช.	โรงเรียนราชวินิต	1			1		2	4
กทม.	โรงเรียนวัดทองสุทธาราม	1		3				4
	รวม	3	1	3	4	2	3	16

1.3.7 นำแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักไปใช้จริง

ผู้วิจัยนำแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 25 โรงเรียน ตรวจสอบวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนตนเองหลังจากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน พร้อมกับผู้วิจัยได้อธิบายเกี่ยวกับวิธีการให้คะแนนความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนแต่ละองค์ประกอบและได้เพิ่มเติมคำชี้แจงเกี่ยวกับการให้คะแนนความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในแต่ละองค์ประกอบของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

1.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (KEC) ที่พัฒนาขึ้น

1.4.1 การศึกษาผลของการใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในของโรงเรียนก่อนที่จะให้โรงเรียนตรวจสอบวิธีการประเมินภายในของตนเองด้วยแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของวิธีการประเมินภายในตามกรอบ 5 องค์ประกอบใหญ่ 20 องค์ประกอบย่อย แล้ววิเคราะห์เนื้อหาเพื่อระบุรายการปฏิบัติที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนแต่ละแห่ง หลังจากนั้นได้ให้โรงเรียนใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักตรวจสอบวิธีการประเมินภายในของตนเอง แล้วผู้วิจัยได้ติดตามผลอีกครั้งหลังจากให้โรงเรียนตอบแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (KEC) โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเดิมเกี่ยวกับแนวคิดในการออกแบบวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนสำหรับการประเมินในครั้งต่อไป

1.4.2 การศึกษาความคิดเห็นของโรงเรียนที่มีต่อประโยชน์ของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของโรงเรียนที่มีต่อประโยชน์ของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (KEC) ตามแนวคิดของ Patton (2002) ซึ่งได้เสนอแนวคิดของแบบตรวจสอบรายการประเมินที่เน้นการนำไปใช้ประโยชน์ (Utilization-Focused Evaluation Checklist) ประกอบด้วยหน้าที่หลัก 12 ด้านดังนี้ (1) การประเมินความพร้อมของโปรแกรมและองค์กร (2) การประเมินความพร้อมและความสามารถของผู้ประเมิน (3) การระบุกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินหลัก (4) การวิเคราะห์สถานการณ์ (5) การระบุลักษณะของการใช้ผลการประเมินตามที่ต้องการ (6) การเน้นความสำคัญในการประเมิน (7) การออกแบบการประเมิน (8) การจำลองการใช้งาน (9) การเก็บข้อมูล (10) การวิเคราะห์ข้อมูล (11) การช่วยงานให้สะดวกขึ้น (12) การประเมินนิมิต โดยกำหนดโครงสร้างเนื้อหาตามตารางที่ 3.4

หลังจากที่ดำเนินการสร้างเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของข้อความและความเหมาะสมของแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปใช้จริงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเดียวกันกับที่ตอบแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.4 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อประโยชน์ของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน

เนื้อหา	น้ำหนัก (%)	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1. การประเมินความพร้อมของโปรแกรมและองค์กร	10	5	1-5
2. การประเมินความพร้อมและความสามารถของผู้ประเมิน	10	5	6-10
3. การระบุกลุ่มผู้ให้ผลการประเมินหลัก	6	3	11-13
4. การวิเคราะห์สถานการณ์	14	7	14-20
5. การระบุลักษณะการใช้ผลการประเมินตามที่ต้องการ	14	7	21-27
6. การเน้นความสำคัญในการประเมิน	8	4	28-31
7. การออกแบบการประเมิน	8	4	32-35
8. การจำลองการใช้งาน	4	2	36-37
9. การเก็บข้อมูล	6	3	38-40
10. การวิเคราะห์ข้อมูล	8	4	41-44
11. การช่วยงานให้สะดวกขึ้น	4	2	45-46
12. การประเมินอภิमान	8	4	47-50
รวม	100	50	

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเตรียมการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารมาตรฐานการศึกษาชาติ ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้วิจัยโดยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหรือคณะกรรมการโรงเรียนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินภายในของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา (สศ.) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เทศบาล) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหรือคณะกรรมการโรงเรียนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินภายในของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา (สศ.) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เทศบาล) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สังกัดละ 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 25 โรงเรียน

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามเขตพื้นที่การปกครองที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) จำนวน 25 โรงเรียน แล้วสอบถามความสมัครใจของโรงเรียนในการอนุญาตและให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน สังกัดละ 5 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

1. สุ่มเขตพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 50 เขต สุ่มมาศึกษาจำนวน 5 เขต และเขตพื้นที่ในปริมณฑล มีจำนวนทั้งหมด 8 เขต สุ่มมาศึกษาจำนวน 2 เขต โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย
2. สุ่มโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่ เขตละ 4 โรงเรียนกระจายในแต่ละสังกัดโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างครั้งแรกมีโรงเรียนที่ไม่พร้อมในการให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมดที่สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างใหม่และดำเนินการในทำนองเดียวกันผลปรากฏว่าทุกโรงเรียนให้ความร่วมมือ ผลการสุ่มกลุ่มตัวอย่างปรากฏตามตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

สำนักเขต	สถานศึกษา ที่	ชื่อโรงเรียน	สังกัด
1. เขตดุสิต	1	โรงเรียนวัดโบสถ์	สพช.
	2	โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนเวนต์	สช.
	3	โรงเรียนโยนออฟอาร์ค	สช.
	4	โรงเรียนสุโขทัย	กทม.
2. เขตบางกอกน้อย	5	โรงเรียนโสมสวลีศรีนคร	สพช.
	6	โรงเรียนวัดบางขุนนนท์	กทม.
	7	โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม	สศ.
	8	โรงเรียนวัดนายโรง	สศ.
3. เขตพญาไท	9	โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ	สพช.
	10	โรงเรียนสวนบัว	สช.
	11	โรงเรียนวัดไผ่ตัน	กทม.
	12	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	สศ.
4. เขตพระนคร	13	โรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาศ	สพช.
	14	โรงเรียนราชินี	สช.
	15	โรงเรียนราชบพิธ	กทม.
	16	โรงเรียนวัดราชบพิธ	สศ.

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

สำนักเขต	สถานศึกษา ที่	ชื่อโรงเรียน	สังกัด
5. เขตจตุจักร	17	โรงเรียนบางบัว (เฟังตั้งตรงจิตรวิทยาคาร)	สปช.
	18	โรงเรียนแย้มสอาด	สช.
	19	โรงเรียนวัดเสมียนนารี	กทม.
	20	โรงเรียนทอวัง	สศ.
6. จังหวัดนนทบุรี	21	โรงเรียนเทศบาล 1 วัดท้ายเมือง	เทศบาล
	22	โรงเรียนเทศบาล 2 วัดหินกรนิมิต	เทศบาล
	23	โรงเรียนเทศบาล 3 วัดนครอินทร์	เทศบาล
	24	โรงเรียนเทศบาล 4 วัดบางแพรกเหนือ	เทศบาล
7. จังหวัดปทุมธานี	25	โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี	เทศบาล

หลังจากโรงเรียนทั้ง 25 แห่งอนุญาตให้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือการวิจัยจากทางมหาวิทยาลัยถึงหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียน พร้อมทั้งวางแผนและเตรียมการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงหน่วยงานต้นสังกัดทั้ง 5 สังกัด คือ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อประสานงานไปยังโรงเรียนในสังกัดตามรายชื่อที่แนบ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนโดยตรงด้วยเพื่อที่ผู้วิจัยสามารถเข้าไปเก็บข้อมูลในโรงเรียนได้ก่อนที่หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลวิจัยจากต้นสังกัดจะไปถึงโรงเรียน

2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย จำนวน 2 ชุด คือ (1) แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (2) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อประโยชน์ของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้การสัมภาษณ์บุคลากรและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในของโรงเรียน รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 25 มีนาคม 2546 ช่วงเวลาการเก็บข้อมูลการประเมินภายในของโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกเป็นการศึกษาวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนก่อนใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก โดยการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในเกี่ยวกับวิธีการประเมินภายในที่โรงเรียนได้ดำเนินการไปแล้ว หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักตรวจสอบวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนตนเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละประมาณ

3-4 คน ช่วงที่สองเป็นการติดตามผลหลังจากที่โรงเรียนได้ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์บุคคลากรที่ให้ข้อมูลในช่วงแรกเกี่ยวกับแนวคิดในการออกแบบวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน สำหรับโรงเรียนที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล 3 ครั้ง โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลในช่วงแรก 2 วัน เนื่องจากว่าเป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่และบางโรงเรียนระบบการจัดเก็บข้อมูลเอกสารไม่ค่อยเป็นระบบทำให้ยากลำบากต่อการเก็บข้อมูล และนอกจากนี้บางโรงเรียนมีเวลาให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลต่อครั้งในเวลาจำกัดเนื่องจากครูที่รับผิดชอบมีภาระกิจจึงทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลได้เสร็จเรียบร้อยในครั้งเดียว ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องไปเก็บข้อมูลต่อในครั้งที่ 2 โดยมีรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนแต่ละสังกัดดังนี้

ตารางที่ 3.6 ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลวิจัย

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียน	เดือนกุมภาพันธ์/วันที่				เดือนมีนาคม/วันที่				รวม (ครั้ง)
		สัปดาห์ 1	สัปดาห์ 2	สัปดาห์ 3	สัปดาห์ 4	สัปดาห์ 1	สัปดาห์ 2	สัปดาห์ 3	สัปดาห์ 4	
1	ทอวัง			18	27		13			3
2	สามเสนวิทยาลัย		10,11				10			3
3	วัดราชบพิธ		10,13					19		3
4	มัธยมวัดดุสิตาราม				28		13		24	3
5	มัธยมวัดนายโรง				26	5				2
6	บางบัว (เฟังตั้งตรงจิตรวิทยา คาร)			21			11	20		3
7	อนุบาลสามเสนฯ				24		12			2
8	อนุบาลวัดปรินายก					6			24	2
9	โมเชิตสโมสร			21	28	5				3
10	วัดโบสถ์						10	18		2
11	วัดบางขุนนนท์			19		5				2
12	ราชบพิธ		14				14			2
13	สุโขทัย			20		6				2
14	วัดไผ่ตัน			18		3				2
15	วัดเสมียนนารี					7		17		2
16	แย้มสอาด					3,7	14			3
17	โยนออฟอาร์ค				24,25			18		3
18	สวนบัว					3	12	19		3
19	เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนเวนต์				25,27			17		3
20	ราชินี		14	20				18		3
21	เทศบาล 1 (วัดท้ายเมือง)					4		21		2
22	เทศบาล 2 (วัดหินกรนิมิต)						11		25	2
23	เทศบาล 3 (วัดนครอินทร์)					4			25	2
24	เทศบาล 4 (วัดบางแพรกเหนือ)				26			20		2
25	เทศบาลเมืองปทุมธานี					7		21		2

แหล่งข้อมูลทั้งจากบุคคลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในของโรงเรียนที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล แสดงในตารางที่ 3.7 ปรากฏว่าแหล่งผู้ให้ข้อมูลมีทั้งสิ้น 88 คน เป็นครูรับผิดชอบมาตรฐาน มากที่สุด จำนวน 21 คน รองลงมาคือผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้ามาตรฐานด้านผู้เรียน จำนวน 15 คน และผู้บริหาร/ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 14 คน ตามลำดับ

ตาราง 3.7 แหล่งข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินภายในของโรงเรียน

สังกัด	ผู้ให้ข้อมูล									แหล่งเอกสาร			
	ผู้บริหาร/ผู้ช่วยผู้บริหาร	หัวหน้ามาตรฐานด้านผู้เรียน	หัวหน้ามาตรฐานด้านกระบวนการ	หัวหน้ามาตรฐานด้านผู้เรียน	หัวหน้าสายชั้น	ผู้ประสานการประเมินภายใน	ครูรับผิดชอบมาตรฐาน	คณะกรรมการประเมินภายใน	รวม	รายงานการประเมินตนเอง	เครื่องมือการประเมิน	กรอบการประเมิน	แผนเอกสารแต่ละมาตรฐาน
สามัญ	1	4	1	1	-	2	3	7	19	✓	✓	✓	✓
สปช	1	3	1	1	1	2	4	2	15	✓	✓	✓	✓
สช	6	-	1	1	1	1	2	4	16	✓	✓	✓	✓
กทม	3	3	1	1	6	-	6	-	20	✓	✓	✓	✓
เทศบาล	3	5	2	2	-	-	6	-	18	✓	✓	✓	✓
รวม	14	15	6	6	8	5	21	13	88	✓	✓	✓	✓

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักประกอบกับการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ผลตามองค์ประกอบของการประเมินภายในโรงเรียน 5 องค์ประกอบ
2. วิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีการประเมินโดยพิจารณาตามมาตรฐานการประเมินของ Stufflebeam และคณะ (1981) โดยกำหนดเนื้อหาในแต่ละข้อตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน คือ (1) มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standard) (2) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility standard) (3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) (4) มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 องค์ประกอบเนื้อหาที่ใช้วิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนจำแนกตามมาตรฐานการประเมิน

องค์ประกอบเนื้อหา	มาตรฐานการประเมิน			
	U	F	P	A
1. การพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน	✓			
2. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนและมาตรฐานที่ต้องการประเมิน	✓			
3. การกำหนดแผนการทำงานและการปฏิบัติงานตามแผน	✓			
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน				✓
5. การกำหนดขอบเขตการประเมิน	✓			
6. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน				✓
7. การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน		✓		✓
8. การกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูล		✓	✓	✓
9. ขนาดของกลุ่มผู้ถูกประเมินหรือผู้ให้ข้อมูล		✓		✓
10. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	✓	✓	✓	
11. การวิเคราะห์ข้อมูล				✓
12. การตรวจสอบวิธีการประเมินที่ใช้				✓
13. การตรวจสอบผลการประเมิน				✓
14. การกำหนดกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมิน	✓			
15. การจัดทำรายงานหรือเขียนรายงานผลการประเมิน	✓		✓	
16. การเผยแพร่ผลการประเมิน	✓			
17. การนำจุดแข็ง จุดอ่อนมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อวางแผนพัฒนา	✓		✓	
18. การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไข	✓	✓		
19. การเลือกวิธีการแก้ไขจุดอ่อนและการแก้ปัญหา	✓	✓		
20. การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน	✓			
รวม	12	6	4	8

หมายเหตุ U คือ ด้านอรรถประโยชน์ F คือ ด้านความเป็นไปได้ P คือ ด้านความเหมาะสม A คือด้านความถูกต้อง

3. กำหนดเกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพเป็น 4 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมของวิธีการประเมินของโรงเรียนตามมาตรฐานการประเมิน ดังนี้

คะแนนต่ำกว่า 1.51	หมายถึง ความเหมาะสมระดับน้อย
คะแนน 1.51-2.00	หมายถึง ความเหมาะสมระดับปานกลางค่อนข้างน้อย
คะแนน 2.01-2.50	หมายถึง ความเหมาะสมระดับปานกลางค่อนข้างมาก
คะแนน 2.50 ขึ้นไป	หมายถึง ความเหมาะสมระดับมาก

4. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตอบคำถามวิจัยดังนี้

คำถามวิจัยที่ 1 ชื่อรายการที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียน ควรประกอบด้วยประเด็นสำคัญอะไรบ้าง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในของโรงเรียนโดยสังเคราะห์เอกสารจำแนกตามองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ระบบการวางแผน ระบบการเก็บข้อมูลและการประมวลผล ระบบการตรวจสอบการประเมิน ระบบการจัดทำและการรายงานผลการประเมิน ระบบการใช้ผลการประเมิน

คำถามวิจัยข้อที่ 2 การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (KEC) (โดยอิงชื่อรายการที่กำหนดจากคำถามวิจัยที่ 1) จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงของแนวคิดในการออกแบบวิธีการประเมินภายในที่เหมาะสมเพียงใดและต่างจากก่อนใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักอย่างไร

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักในแต่ละองค์ประกอบ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานเกี่ยวกับวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนในแต่ละสังกัด โดยใช้สถิติทดสอบ ANOVA

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของโรงเรียนที่มีต่อประโยชน์ของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักรวมและแยกเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน ระบุวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมก่อนใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (KEC) และแนวคิดในการออกแบบวิธีการประเมินภายในหลังจากใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

คำถามวิจัยข้อที่ 3 สถานศึกษาที่มาจากสังกัดที่ต่างกันจะออกแบบการประเมินภายในที่มีความเหมาะสมต่างกันหรือไม่

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนแต่ละสังกัด โดยผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมตามมาตรฐานการประเมินทั้ง 4 ด้านเพื่อกำหนดเป็นคะแนนความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายใน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของโรงเรียนระหว่างสังกัด ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ความเหมาะสมเป็นรายด้าน โดยใช้สถิติทดสอบ ANOVA